

بسمه تعالی

آزمایشگاه سبزیکاری

عنوان جلسه: مراحل کشت خیار

خیار گیاهی است یکساله از خانواده کدویان و با نام علمی *Cucumis sativus* از جمله گیاهان علفی که به صورت رونده رشد می کند و از طریق بذر تکثیر میشود. در کشت بذرا ابتدا سینی نشا خود را با خاک کمپوست چندمنظوره یا پیت ماس پر کنید، سپس بذرها را در عمق دو تا سه برابری بذر بکارید و گیاه را آبیاری کنید. خیار برای رشد نیاز به نور خورشید و دمای زیاد (۳۰ درجه) دارد.

نشا گیاه خیار

جوانه زنده بذر خیار

زمان کاشت ارقام مختلف خیار در فصل بهار که هوا رو به گرمی می رود و دما به ۱۵ تا ۲۵ درجه سانتیگراد می رسد کاشت می شوند.

پس از گذشت یک تا دو هفته بذرهای این گیاه جوانه می زنند و سر از خاک بیرون می آورند. در این مرحله و پس از گذشت چند هفته برخی از گیاهچه های خیار را که بزرگتر شده اند به گلدان بزرگتر منتقل کنید.

زمانی که گیاه رشد کرد پس از ۶ هفته آن را به زمین اصلی منتقل کنید. در زمین اصلی گودالی به عمق ۱۲ سانتیمتر در خاک ایجاد کرده و نشا را به صورتی که گیاه بالاتر از سطح خاک باشد بکارید.

فاصله کشت خیار ۱۵ تا ۲۰ سانتیمتر می باشد.

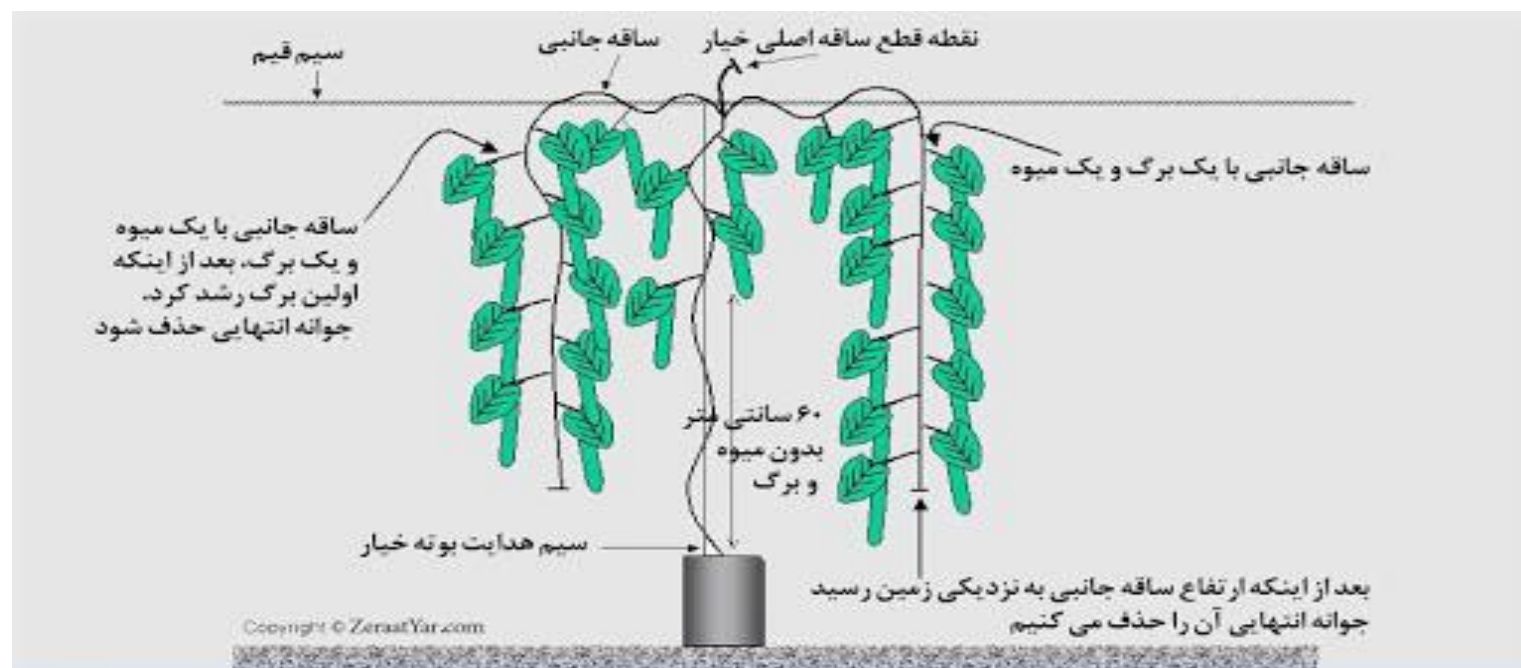
بعد از انتقال نشا به زمین اصلی، آبیاری قطره ای را شروع میکنیم. برای تناوب آبیاری زمانی که رطوبت خاک به ۲۵٪ رسیده باشد اقدام به آبیاری کنید. در ضمن گیاه خیار زمانی که به گلدهی میرسد نیاز بیشتری به آب دارد.

برخی از کشاورزان معتقدند بعد از اینکه گیاه جوان ۴ برگ حقیقی خود را کامل کرد باید یک دوره تشنگی به گیاه داد. چون اعتقاد دارند ریشه گیاه در حالت تشنگی به طور طبیعی به دنبال یافتن آب به عمق خاک نفوذ می کند و این حرکت ریشه باعث افزایش حجم ریشه می شود.

هرس اولیه: در بوته خیار تا زمانی که ارتفاع گیاه به ۳۰ سانتیمتر نرسیده هیچگونه هرسی انجام نمیشود. اما پس از آن شاخه های فرعی و میوه و گل های آن را به تدریج حذف میکنیم. با اینکار به گیاه اجازه می دهیم که تمام انرژی تولیدی خود را صرف رشد ساقه و برگ های اولیه کند و گیاه قوی و شاداب حاصل شود.

در فصل بهار جوانه انتهایی شاخه های فرعی را بعد از ظهور برگ پنجم حذف میکنند.

نحوه سرپیچی و تربیت خیار

۳ روش برای هرس بوته خیار مرسوم است:

- با حذف برگ های پایینی و شل کردن نخ ها از قرقره که به سیم مهار متصل است ساقه را به صورت گرد در روی زمین قرار داده

- البته گاهی ساقه ها به جای اینکه روی زمین قرار گیرند بر روی شاسی های مخصوصی که با فاصله ۵۰ سانتیمتر تعبیه شده اند قرار می گیرند. زمانی که بوته به انتها می رسد به دو شاخه فرعی اجازه می دهیم که رشد خود را ادامه دهند و دوباره به سمت پایین حرکت کنند. این دو شاخه فرعی را مانند شاخه اصلی در نظر می گیریم و پس از رشد این شاخه ها جوانه انتهایی شاخه اصلی را حذف می کنیم.

- اگر در پایان فصل کشت با فرا رسیدن هوای گرم مصادف باشد می توان به جای پایین کشیدن بوته ها آن را بر روی سیم ها انداخته تا مانند سایبانی در گلخانه عمل کند در این حالت باید کاملاً مراقب بود که بوته ها در موقع خم شدن شکسته نشوند و بعدها دچار ضایعات و بیماری نگردند.

Behrooyesh

برداشت محصول : شیوه اصلی و صحیح چیدن خیار از بوته این است که آن را به سمت بالا کشیده تا بدین وسیله از ساقه جدا شود. این عمل باعث میشود که دنباله میوه بر روی ساقه باقی نماند. زیرا باقی ماندن این قسمت باعث پوسیدگی ساقه می شود. از طرفی دنباله میوه علاوه بر اینکه وزن میوه را سنگینتر می کند باعث جلوگیری از نرم شدن سریع میوه هم می شود.

برداشت خیار بایستی با قیچی استریل و دستکش باشد تا مانع آلودگی بوته ها شود.

پایین کشی بوته ها: هنگامی که بوته ها به سقف مفید گلخانه می رسند باید پایین کشیده **شوند.**

در این مرحله هرس برگ های فرسوده و پیرتر در طول دوره برداشت حایز اهمیت است.

هرس برگ های فرسوده در هر نوبت نباید بیش از ۳ برگ در بوته باشد و

حداقل ۱۸ تا ۲۵ برگ روی بوته باقی بماند.

محافظت از گیاهان با استفاده از توری های فلزی:

توری های فلزی باید از ورود کوچکترین حیوانات مثل خرگوش و سنجاب ها جلوگیری کند. توری ها در مراحل اولیه کاشت خیار بسیار مهم هستند، درست زمانی که حیوانات ممکن است وسوسه شوند که بذرها و جوانه ها را از خاک بیرون بکشند، میتوان گیاه را با سبد پوشاند.

پس از اینکه گیاه بلند و بزرگ شد باید توری ها را بردارید.

مراقبت از گیاه خیار در برابر آفات و بیماری ها:

از برخی از انواع حشره کش و یا قارچکش ها برای حذف حشرات، قارچ ها و بیماریها استفاده نمایید. آفات رایج عبارتند از : سوسک خیار، مگس سفید، شته، کنه عنکبوتی

بیماری های رایج خیار عبارتند از : پژمردگی باکتریایی، ویروس موزاییک، آنتراکنوز، سفیدک داخلی، سفیدک پودری، بیماری اسکب.

حشره کش خیار

بیماری ویروس موزاییک خیار

سفیدک داخلی

آفات خیار

بیماری های خیار

تغذیه خیار:

برای رشد بهتر گیاه هر دو هفته یکبار از کودهای مایع یا گرانوله برای حفظ کیفیت خاک استفاده کنید. از کودهای غیر آلی روی برگ گیاهان یا میوه ها استفاده نکنید.

اگر قبل از کاشت خیار به گیاهان کود دهید، هنگامی که ریشه های رونده ظاهر و گل ها شکوفه می کنند، دوباره باید کود بدهید. اگر کود آلی استفاده کردید بهتر است کودهای پوسیده بکار ببرید.

اگر برگ ها زرد شدند، نیاز به کود نیتروژن زیاد می باشد. البته نباید گیاهان را بیش از حد کود بدهید زیرا باعث کوچک ماندن میوه ها و کاهش عملکرد می شود.

کود کامل مایع خیار و گوجه فرنگی
(13-7-9)